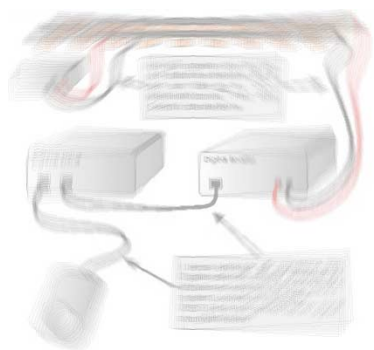
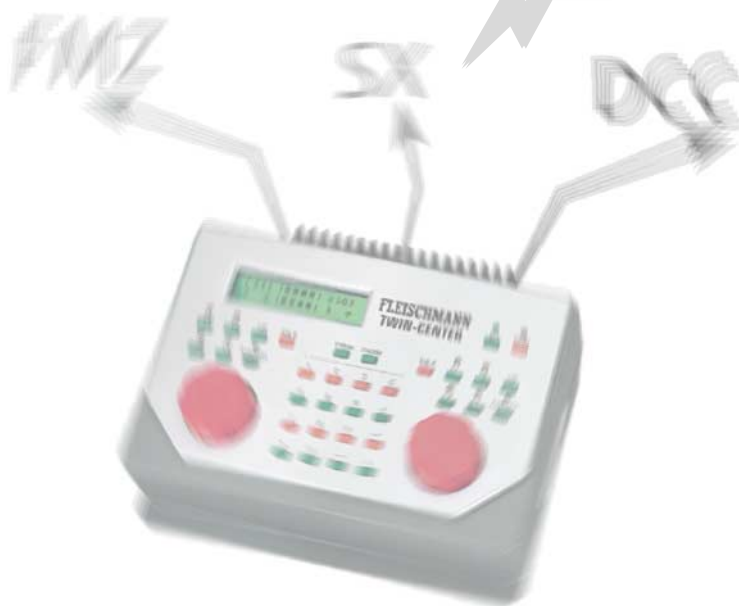

Modelljärnvägs- magasinet

MJ-magasinet Feb 2009
Pris 0 kr inkl. moms

Forumnyttigheter – tips & tricks från webbforum

MJ på Internet • Twin-Center och DCC

Skriv en artikel!

”Jag – artikelförfattare?” Jodå, det tror vi!

Artiklarna i **Modelljärnvägsmagasinet** och i andra skrifter är skrivna av någon som en gång i tiden, kanske inte för så längesen, skrev sin första artikel.

Det finns inte så många Strindbergare, nejvisst – men det krävs heller inte. Och det är där som redaktionen kommer in i bilden! Vi hjälper till med språkgranskning, synpunkter på struktur och så vidare. Vi åtar oss även mer omfattande textjobb utifrån dina artikelutkast.

Foton, ritningar och andra bilder – beställ våra guider! Där presenterar vi vad du kan tänka på när du skriver din artikel och tar dina bilder. Du kan också ladda hem guiderna från vår hemsida www.mj-magasinet.se

Och du – man får betalt för publicerat material!

Prenumerera!

Prenumerera på **Modelljärnvägsmagasinet**! Som prenumerant behöver du inte tänka på att hålla ögonen öppna efter Sveriges nya tidskrift för modelljärnväg. Den kommer istället direkt i din brevlåda tre gånger om året.

MJ-magasinet utkommer i mitten av februari, juni och oktober. första numret kommer i juni 2009. Du får – annonser och annat borträknat – **minst 150 sidor modelljärnväg om året!**

Som prenumerant kan du på vår hemsida www.mj-magasinet.se ladda hem diverse material från olika nummer: ritningar, spårplaner, Raily-filer med mera.

Och du spar pengar! En prenumeration kostar bara 247 SEK/år inom Sverige (370 SEK/år inom Europa och 400 SEK/år utanför Europa).

Hör av dig till oss på adress nedan – **välkommen som prenumerant!**

Modelljärnvägsmagasinet

Åstorpsgatan 3
660 50 Vålberg
054-54 27 30
red@mj-magasinet.se
www.mj-magasinet.se

Ansvarig utgivare, redaktör:

Stefan Nilsson
stefan@mj-magasinet.se

Redaktion:

Peter Berggren
peter@mj-magasinet.se

Johan Stenson
johan@mj-magasinet.se

Niclas Westerlund
niclas@mj-magasinet.se

Anders Östlund
anders@mj-magasinet.se

Postadress och telefon:

Geographica Antikva Förlag
Åstorpsgratan 3
660 50 Vålberg
054-54 27 30

Momsnummer:

SE660928623901

Bankgiro:

5714-8090

Prenumeration:

247 SEK / år (3 nummer) inom
Sverige, 370 SEK / år inom
Europa, 400 SEK / år utanför
Europa.

Lösnummer:

99 SEK / styck (+ ev. porto 36
SEK inom Sverige, 75 SEK
inom Europa, 85 SEK utanför
Europa).

Annonser:

Prislista finns på hemsidan
annonser@mj-magasinet.se

Modelljärnvägsmagasinet är en oberoende svensk tidskrift för järnvägar och tåg i modell, som ges ut av *Geographica Antikva Förlag*. Innehållet bygger på tematik och författas av enskilda personer, anknutna efter behov. Ett arvode utgår för publicerat material enligt en definierad trappa. Vi förbehåller oss rätten att avgöra om och när material kan publiceras. Vi ansvarar inte för insänt, ej beställt material men tar gärna emot artiklar, foton, ritningar och liknande. Vill Du bidra? Kontakta redaktionen!

Webbplats och e-post:

www.mj-magasinet.se
red@mj-magasinet.se

ISSN: 1654-949X

© Modelljärnvägsmagasinet
samt resp. upphovsperson

Modelljärnvägsmagasinet Feb 2009

Forumnyttigheter – tips & tricks från webbforum

Styrkan i webbformatet	Redaktionen	4
Forum och portaler för MJ	Redaktionen	5
Twin-Center-Tips i DCC-miljö	Patrik Bengtsson	6
Tips om koppling av DCC	Redaktionen	7

**Skriv gärna ut denna PDF och ge till vänner och bekanta
som saknar tillgång till egen dator!**

Omslaget: Temat är Forumnyttigheter om virtuellt för MJ, webbplatser och digitalstyrning.

Styrkan i webbformatet

Redaktionen

Utan Internet hade **Modelljärnvägs-magasinet** aldrig blivit till. Diskussionsforumen, e-posten, bloggarna, portalerna och modellrallares personliga hemsidor – alla är de grunden för att det alls blir en tidskrift.

Detta skulle kunna vara motsägelsefullt: varför behöver man en tidskrift när webben finns? Vi skulle vilja säga tvärtom: att webben förutsätter att saker fasts på papper. Det är många goda råd, värdefulla tips, vackra modellbyggen, spårplaner med mera som man vill kunna plocka fram närhelst man önskar.

Och då är det lättare att gå till tidskriftshyllan och bläddra i mapparna än att starta datorn och börja söka bland tusentals foruminlägg. Det som presenteras på webben riskerar även att försvinna genom att hemsidor läggs ner, forum utsätts för hackerattacker, servrar som kraschar och annat. Det är även mycket effektivt att kunna diskutera, få feedback på en artikel, få korrigeringar av uppgifter som nämns och mycket annat, direkt via webben istället för enstaka insändare i kommande nummer.

Precis som Internet är **Modelljärnvägs-magasinet** uppbyggt kring en tanke om nätverk – modellrallare som delar information med varandra, som jobbar ihop fast de fysiska avstånden är långa.

Det är nog ingen överdrift att påstå att även modulföreningarna (*MMM, Modul Syd* med flera) existerar tack vare webben.

Kanske är Internet till och med räddningen för modellrallandets framtid, just eftersom det blir lätt att skapa och hålla kontakter samt byta erfarenheter – allt hemifrån datorn – speciellt med tanke på hur få utövare det trots allt finns i ett glesbefolkat land som Sverige.

Hur datatekniken i sig påverkat modellrallandet är därtill en hel historia i sig.

För oss är därför en koppling mellan tidskrift och webb inte bara en god idé. Det är både en självklarhet och en nödvändighet.

En svensk tidskrift om MJ har uppenbarligen varit efterlängtd av många, att döma av den fantastiskt goda respons vi har fått. Vi inspireras av detta faktum och passar på att tacka för alla glada tillrop vi får och för allt stöd så här långt!

Nästa PDF-artikel från **Modelljärnvägs-magasinet** kommer ut i mitten av mars. Den är ett test av en ny svensk lokmodell: Märklins T44.

Väl mött i mitten av mars!

Modelljärnvägs-magasinet PDF mars: test av Märklins litt. T44 (preliminärt omslag; foto: Anders George).

Diskutera denna utgåva på
<http://0209.mj-magasinet.se>

Några internetlänkar

Svenskt modelljärnvägsforum:

www.svensktmjforum.se

Stinsen:

www.stinsensforum.se

Smalspårsfrämjandet:

www.smalsparigt.org

Svensk MJ-wiki:

svenskmjwiki.wikispaces.com

Modelljernbaneforeningen i Norge:

www.mjf.no/forum

Norsk MJ-forum:

www.mjforum.no

Sporskiftet (DK):

<http://www.sporskiftet.dk/forum/>

Mälarmodulmöte (MMM):

www.malarmodulmote.se

Modul Syd:

www.modulsyd.se

Svenska 3D-Tåg:

www.e-buzz.se

Modellrallaren:

www.modellrallaren.se

Bildrallaren:

www.bildrallaren.com

SJK:s Postvagnen:

www.postvagnen.se

Järnvägsmusei Vänner:

www.jvmv2.se/forum/

Postvogna (NO):

www.jernbane.net/forum/

Industribaneforeningen:

www.industribanor.se

Modelljärnvägsportalen:

www.mj-portalen.se

... med många flera ...

Forum och portaler för MJ

Redaktionen

Portalen *Modellrallaren* syntes på Internet för första gången den 26 november 1998. Redan våren därefter öppnades ett diskussionsforum för MJ. Sedan dess har aktiviteterna för modelljärnväg växt på webben och det finns idag ett flertal forum och portaler bara för MJ.

Under tiden som diskussionerna pågick i *Modellrallaren*s forum startades *Svenskt Modelljärnvägsforum* av några entusiaster. *Modelljärnvägsföreningen Smalspårsfrämjandet* hade då haft ett forum för sina medlemmar i ett par år. Efter att forumet stängdes på *Modellrallaren* öppnades inom kort forumet *Stinsen*.

En annan intressant funktion på Internet är det så kallade *wiki*formatet. Det går ut på att vem som helst (eller registrerade medlemmar) kan fylla på information och material direkt via hemsidan.

Under 2008 öppnades *Svensk MJ-wiki*, där det är öppet för vem som helst att bidra. Tonvikten ligger på just modell och svenskt men det utesluter inte på något sätt information om förebilden och om det utländska.

Modulföreningarna *Mälarmodulmöte* (MMM) och *Modul Syd* har egna webbplatser. Diskussionsforumet hos *Modul Syd* är öppet även för andra än medlemmar att registrera sig och diskutera.

Därutöver finns ett antal webbplatser för modelljärnväg, för både föreningar – det finns ganska många MJ-klubbar i landet – och enskilda. Likaså finns forum för att diskutera förebilden, såväl i samtid (exempelvis *Postvagnen*) som historiskt (till exempel *Järnvägsmusei Vänner*).

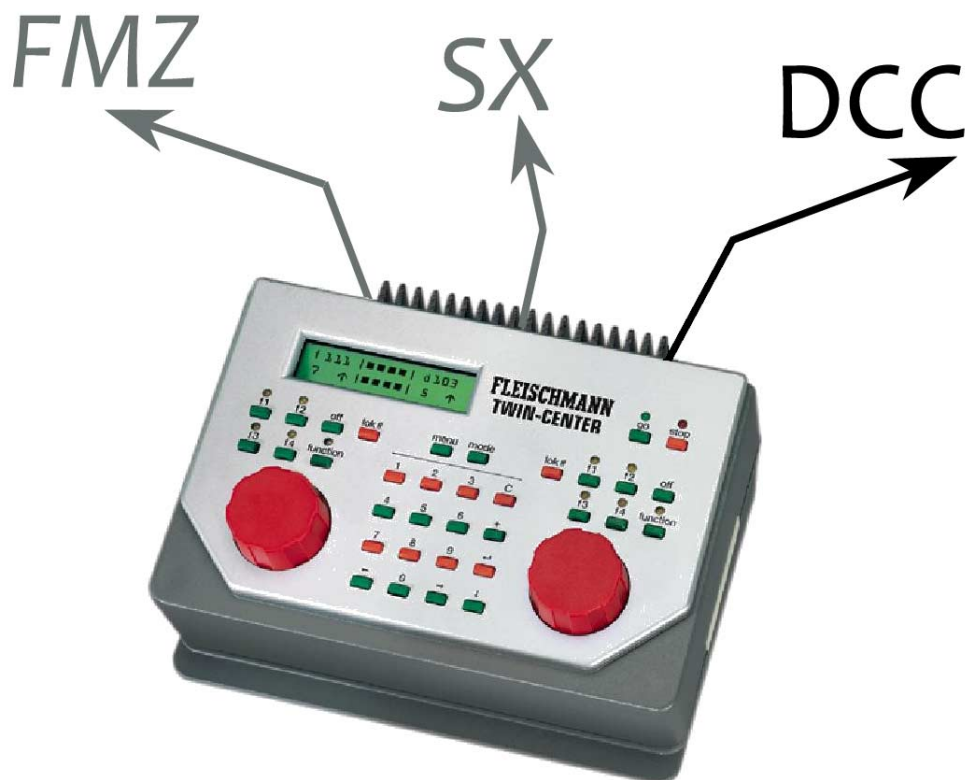
På föregående sida finns ett antal länkar listade. Det är långt ifrån alla webbplatser för järnväg i förebild och modell

som finns, utan ett litet urval. Webben är stor och man surfar lätt vidare från de olika länksamlingar som finns.

Modellrallande kan också vara en helt virtuell aktivitet. Ett diskussionsforum som *Svenska 3D-tåg* behandlar exempelvis modelljärnvägar som byggs och körs helt i datorn. Även där återskapas förebilden i ett hanterligt format: landskap formas, banor anläggs, fordon byggs och tågen kör passagerare och frakter mellan olika destinationer, precis som i verkligheten och på en fysisk modelljärnväg.

Detta visar om inte annat på styrkan hos personatorerna och inte bara hos det nätverk som webben utgör.

Men framför allt handlar det människor som sysslar med en givande fritidssysselsättning, oavsett om de kör digitalt, analogt, enskilt eller i nätverk – eller bara läser om MJ. ❀

Forumnyttigheter:

Twin-Center-Tips i DCC-miljö

Patrik Bengtsson ("Deskgrunt") 2008-03-13

Här kommer lite tips för *Fleischmanns Twin-Center* när man använder den med enbart DCC*-dekodrar. FMZ-formatet bör man då helst slå av helt eftersom det kan störa en del DCC-dekodrar, främst ljuddekodrar. Kör man med dagens dekodrar så finns det ju heller ingen anledning att ha FMZ på och öka felkällorna...
Allt nedan gäller Twin-Center med mjukvara 1.100.

Enbart DCC i spåret

- Gå in i menyn Grundinställning genom att trycka *Menu + Mode*.
- Stega ner till *>Special Options* och klicka högerpil.
- Ge *SO#25* värdet 1 och tryck *Enter*.
- Ge *SO#907* värdet 4 och tryck *Enter*.
- Stega ut till *Grundinställning* med vänsterpil.
- Stega till *>Lok-Dekoder* med ner/upppil och välj denna med högerpil.
- Ställ in *Lok-Dekoder* till *DCC 28* eller *DCC 128* och tryck *Enter*.
- Stega ut till *Grundinställning* med vänsterpil.
- Stega till *>Återställning* och välj denna med högerpil.
- Stega till *>Lok-Dekoder* och välj med högerpil.

- Välj *Ja* på frågan med upp/nerpil och tryck *Enter*.

Nu raderas gamla Lok i minnet och Twin-Center startas sen om.

Skulle man sen ändå välja att lägga in ett FMZ-lok så kommer det formatet igen att aktiveras och man får göra om ovan! Därför är det viktigt att ställa standardformatet till DCC för nya lok som vi också gjorde ovan. När ni vill köra ett lok så är det bara att trycka en av Lokknapparna och lägga in adressen så blir formatet automatiskt DCC.

* **DCC:** Digital Command Control, väl utbredd standardprotokoll för digitalstyrning av modelltåg. Läs mer om DCC på svenskjmjwiki.wikispaces.com/DCC.

Ovan: Twin-Center från Fleischmann kan kommunicera med FMZ-, Selectrix- och DCC-dekodrar.

DCC valt direkt i Programmeringsmenyn

När man går in i Programmeringsmenyn så är första valet FMZ och man måste stega ner för att gå till DCC. För att slippa det så gör följande.

- Gå in i menyn *Grundinställning* genom att trycka *Menu + Mode*.
- Stega ner till *>Special Options* och klicka högerpil.
- Ge *SO#826* värdet *1* och tryck *Enter*.
- Stega ut till *Grundinställning* med vänsterpil och klicka *Menu* för att gå ur menyn.
- Starta om Twin-Center (dra ur strömmen).

Sätt DCC som standardformat för växeldekodrar

Som standard har Twin-Center FMZ valt även för växeldekodrar men detta bör man ju då också ändra till DCC enligt följande:

- Gå in i menyn *Grundinställning* genom att trycka *Menu + Mode*.
- Stega ner till *>Special Options* och klicka högerpil.
- Ge *SO# 12* värdet *4* och tryck *Enter*.
- Stega ut till *Grundinställning* med vänsterpil och klicka *Menu* för att gå ur menyn.
- Starta om Twin-Center (dra ur strömmen).

OBS: Alla inställningar ovan får göras om ifall ni gör en komplett Återställning av Inställningarna eller uppdaterar mjukvaran.

Lägga in nya växeldekodrar

Att lägga in en DCC växeldekoder av någon annan tillverkare kan först tyckas lite krångligt men är egentligen ganska enkelt bara man **först** lägger till dekoderns virtuella adresser i Twin-Center innan dekodern programmeras.

- Gå in i menyn *Grundinställning* genom att trycka *Menu + Mode*.
- Stega ner till *>Växel-Dekoder* och klicka högerpil.
- Välj *>Virt. Adresser* och högerpil.

Här knappas man då in vad varje virtuell adress skall motsvara för dekoderns adress. Absolut enklast är att börja med *virtuell adress 1 = dekodern 1, utgång 1 och D för DCC*. Sen blir då virtuell adress 2 = dekodern 1, utgång 2, D, och så vidare.

Glöm inte att trycka *Enter* efter varje inläggning!

Dekoderadresserna anges i grupper om 4 utgångar så virtuell adress 5 blir då dekodern 2, utgång 1, D.

Man kan även använda pil upp/ner för att enkelt stega upp nästa värde!

Kör man enbart DCC enligt inställningarna ovan så är D förvalt, se till att inte välja *F* för då slås FMZ till i spåret igen!

När man lagt in de virtuella adresserna så visas dessa sen i *Ställpult-läget* som ifyllda punkter och kan slås om med respektive grön/röd knapp.

Man väljer vilka växlar som skall visas i *Ställpult-läget* (1-8, 9-16, osv) genom att trycka *Menu* och sen stega med pil vänster/höger och trycka *Enter*.

Till sist får man då alltså programmera växeldekoderns adress enligt dess manual.

Hoppas detta är till hjälp! ❖

Källor för SO-värden:

- www.fleischmann.co.uk/fleischmann%20digital.htm
- www.robh.nl/IBXSO.html

Diskussionstråd till detta inlägg:
www.svensktmjforum.se/forum/forum_posts.asp?TID=1462

WWW

Se vår blogg, Redaktörns rader, där nyheter och annat om magasinet presenteras fortlöpande:

<http://mjm.mj-magasinet.se>

Det finns också en diskussionsavdelning i:

www.svensktmjforum.se -> Forum
-> Modelljärnvägsmagasinet

Tips om koppling av DCC

Ofta dyker det upp tips som i sig är små och korta men som innehåller mycken god information. Ett exempel är tips om olika webblänkar. Eftersom vi är inne på DCC här intill så ansluter vi till det med ett tips om inkoppling med mera när man ska styra sin bana med DCC, från en tråd i Svenskt MJ-forum (publiceras med medlemmarnas tillstånd).

Red.

Deskgrunt 081020:
"Har ni sett den här:

www.siliconvalleylines.com/dcc/2006/Wiring.pdf

Ganska många bra tips samlade där för DCC och inkoppling i allmänhet. Allt ifrån kabeldragning, avstörning, uppdelning i block, circuit breakers till olika typer av vänslingemoduler mm.

Tydligen något underlag för ett NMRA seminarium.

Men den är kanske gammal skåpmat."

Du hittar denna tråd på:
www.svensktmjforum.se/forum/forum_posts.asp?TID=3049

Förvillande lika

På den tiden stannade tåg 8 i Kimstad för resandes av- och påstigande. En dag när tåget stannat drog en andraklassresenär ner fönstret och frågade stins Litzén:

- *Är detta Norrköping?*

- *Nej!*

- *Jag som trodde det var Norrköping.*

- *Nej, det är icke Norrköping men det är förvillande likt!*

Nästa utgåva

Nästa PDF-utgåva av **Modelljärnvägsmagasinet** kommer ut i mitten av mars 2009:

- Loktest – Märklins T44!

Vi ses igen i mitten av mars!

Redaktionen

Märklins T44. Foto: Anders George.

**DU HITTAR DET
MESTA OCH BÄSTA
TILL DIN
MODELLJÄRNVÄG
HOS OSS!**

MJ-SPECIALISTEN

Uppfartsvägen 12, Solna
T-station: Näckrosen.
Öppet: Tis-, ons- och torsdag 11–19
lördag 11–14
Tel: 08-730 26 22

www.mj-specialisten.se

N Modell **Tåg & hobby** **Habo**

En komplett hobbybutik med
modelltåg i N-skala som specialitet!
Även H0 och O! Digitalt, bl.a:
Digitrax, LDT, CT Elektronik
www.nmodell.se
info@nmodell.se

Tack till våra annonsörer!

**Modelljärnvägs-
magasinet**

Sveriges nya tidskrift för modelljärn-
väg och modellrallare.

Beställ vår annonsprislista – rabatterat
pris första året!

annons@mj-magasinet.se

HNJ Verkstad

Byggsatser av svenska lok, motorvagnar och
vagnar i H0, i mässing, resin och gjutet.
Byggedelar. Tillbehör. Dekaler.

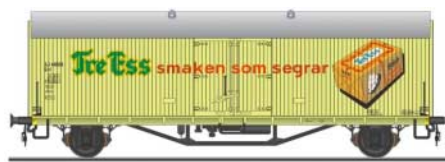

Bild © Bo Joplín

SJ littera Grf med dekal
för Eve, Milda eller Felix.
Resinvagn (exkl. dekal, hjul
och koppel): **595 kr**
Dekaler: **110 kr/st**

Göran Nilsson • www.hnjverkstad.eu • info@hnjverkstad.eu

MODELLJÄRNVÄGSSPECIALISTEN

Tåg & Hobby i Luleå AB
Smedjegatan 5, 972 33 Luleå
Tel 0920 – 160 35
www.modellhobby.se

Nordens största MJ-butik, surfa in på www.mjhobby.se

MJ-HOBBY EXPERTEN

Västbergavägen 24
S-12630 Västberga
Tel: 08-248910
Fax: 08-247140
www.mjhobby.se